



OCENJUJEMO

Gledališče

Mile Korun: Svetovalec

Mestno gledališče ljubljansko

★★★

... kako se igra pa katalog / smo študirali tri mesece, ampak najbrž vesta samo dva ... Korun in Bog, v Prologu v katalog zapiše Gašper Tič, ki v predstavi odigra naslovno vlogo Svetovalca. Režiser in dolgoletni predavatelj na AGRFT Mile Korun v nagovoru ob uvodni vaji, ki je objavljen v gledališkem listu, v nasprotju s tem priznava: »Če bi mene kot režiserja vprašali, kaj početi s tem tekstom, bi rekel, da ne vem.«

Seveda ne gre za žanrsko vprašanje; da avtor svoje besedilo naslovi kot »katalog«, kajpak ne pomeni, da je s tem poimenovanjem nastal »nov literarni žanr«, in tudi ne gre za to, da bi bilo Korunovo besedilo v zvrstnem (ali literarnoteoretskem) smislu karkoli šokantno novega. Dramsko besedilo v fragmentih, ki jih povezuje en osrednji lik (Svetovalec), temelji na dialogih med naborom dramskih oseb in Svetovalcem. Nemalo odlomkov se bere kot nekakšna sokratska majevtika, povsem očitno je tudi naslanjanje na (ne-najbolj-teoretsko) psihoanalizo.

Ob vprašanju uprizoritve se zdi bolj zagonetno to, kako postaviti na oder »katalog«, v katerem naletimo na številne neprijetno razvlečene, pretirano tendenčne

dialoge, ne-povsem-izpeljane meditacije o Smrti in Življenju, površne reference (osrednje čtivo anarhističnega bivanja so najbolj znane Kosovelove pesmi in malo Foucaulta), nasvet, naj se žrtev posilstva (za kar je sama kriva) razreši krivde tako, da se pusti dobro prebičati, in mlado žensko, ki bojda še nikoli ni videla penisa in se ji ti nenehno prikazujejo v očeh vseh moških, ki jih sreča. Kako postaviti na oder delo, ki bi pravzaprav rado govorilo o čisto vsem – tajkunih, prevarah, masturbaciji, ljubezni, smrti, politiki, ženskah, krokodilih, škandalih, nezmožnosti komunikacije, sočutju, morali, etiki, pravici ..., pa se nobene od teh tem ne loti čisto zares in se »katalog« pravzaprav bolj bere kot zbir dramskih poskusov kakor pa dovršeno literarno (dramsko) besedilo? Čeprav naloga pred ustvarjalci predstave ni bila lahka, je režiserka Nina Rajić Kranjac z ekipo potegnili iz besedila najboljše: s premišljenim črtanjem izvirnega teksta in preoblikovanjem nekaterih likov, z dodatkom odlomkov besedila, ki so jih spisali igralci, rošadiranjem replik in zamenjavo vrstnega reda prizorov (npr. uvodni prizor v besedilu je v predstavi postavljen na konec) se predstava vzpostavi kot nekakšen (sodoben) cirkus (Svetovalec sprva nosi klovnov kostum), v katerem vlada predvsem totalna kakofonija »resnic«, glasov, vrednot, tonov in podtonov, identitet in (družbenih) vprašanj – ter

odgovorov. Predstava poreže tiste dele besedila, ki se ne berejo najbolj aktualno ali pa izzvenijo nestrpno: na primer vprašanje (posiljeni) ženski, ali je frigidna, ko je že beseda sama v sodobni družbi (negativno) zaznamovana. Predstava prav tako razgiba reference, ki so vpisane v tekst (v besedilu najdemo predvsem Freuda, Lacana, Nietzscheja, Brechta in Foucaulta), in doda zlasti nabor popkulturnih navezav (npr. *Rožnati panter*, oddaja *Trenutek resnice*), s čimer postaja metafora cirkusa kot cirkusa življenja sodobnemu gledalcu bolj prepoznavna, celo avtentična. Napornost postavljanja *Svetovalca* se bržkone najbolj pozna na ritmu predstave: ni malo mest, na katerih bi se predstava lahko učinkovito končala – in idejno ohranila svoj potencial –, kar ni najboljši znak: po tem, ko se skuša Svetovalec (igra ga Gašper Tič) obesiti – in mu to ne uspe, ker ga začne boleti glava –, se zdi, da smo videli bolj ali manj vse, in sklepni prizor razpravljanja o življenju in smrti ne izzveni globoko, le nekoliko postano. Niti besedilo niti forma predstave ne zdrži dolžine postavitve. Vsega se v enem besedilu – ali eni predstavi – ne da povedati in poskusiti, da bi to vendarle storili, bržkone niso najbolj modri. Toda za odrsko delo, ki vendarle zasleduje ta cilj, se *Svetovalec* Nine Rajić Kranjac čisto solidno odreže.

ANJA RADALJAC

